

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ 2023»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Αθήνα, Μάιος 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι-Α

Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Για την υποβολή αίτησης απαιτούνται τα κάτωθι:

1. Οικοδομική Άδεια ή/και άλλο αντίστοιχο/πρόσθετο νομιμοποιητικό έγγραφο (όπως υπαγωγή της δηλούμενης κατασκευής ή χρήσης σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών). Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο ακίνητο, η αρχική δήλωση υπαγωγής σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών θα πρέπει να έχει γίνει πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα. Μεταγενέστερη δήλωση, από την υποβολή αίτησης στο Πρόγραμμα, για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, δύναται να υποβληθεί σε περίπτωση απόκλισης της Ωφέλιμης επιφάνειας του ακινήτου μέχρι του ορίου των επτά (7) τετραγωνικών μέτρων, προκειμένου οι ενεργειακές παρεμβάσεις να είναι σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία. Τίθεται υπόψη ότι, κατά την υποβολή στο Πρόγραμμα της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας η δήλωση θα πρέπει να είναι σε οριστική υπαγωγή σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 81 του ν.4495/2017. Σε κάθε περίπτωση, πριν την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του έργου θα πρέπει να έχει προσκομιστεί η βεβαίωση περαίωσης της υπαγωγής περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, όπου και θα προκύπτει η εξόφληση του συνόλου του ενιαίου ειδικού προστίμου του ακινήτου.
2. Αντίγραφο Λογαριασμού παροχής ηλεκτρικού ρεύματος.
3. Εάν η διεύθυνση που αναγράφεται στα δικαιολογητικά που προσκομίζονται δεν ταυτίζεται με τη σημερινή διεύθυνση του ακινήτου, απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση βεβαίωσης από το οικείο ΟΤΑ από την οποία να προκύπτει η ταυτοποίηση του ακινήτου.
4. Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α΄ ΠΕΑ).
5. Φωτογραφική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των τμημάτων και επιφανειών του ακινήτου στα οποία προτείνονται παρεμβάσεις. Υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατ'ελάχιστον πέντε (5) ηλεκτρονικά αρχεία μορφής .jpeg.
6. Σε περίπτωση που η κατοικία ενοικιάζεται ή παραχωρείται δωρεάν, υποβάλλεται από τον αιτούντα (πλήρη κύριο/ επικαρπωτή) και τους τυχόν λοιπούς συγκυρίους δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό De Minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, σύμφωνα με το **Παράρτημα VI**.
7. Στην περίπτωση που ο υπόχρεος φορολογικής δήλωσης ή/και η σύζυγος είναι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού, υποβάλλονται επιπρόσθετα:
  - α) Πιστοποιητικό Φορολογικής Κατοικίας (CERTIFICATE OF TAX RESIDENCE), το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, υπογραφεί και σφραγισθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή της Κατοικίας του,
  - β) Φορολογική δήλωση για το έτος αναφοράς, που έχει υποβληθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας.

Τα ανωτέρω α' και β' δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται συνοδευόμενα από επίσημη μετάφρασή τους στην Ελληνική Γλώσσα από αρμόδια αρχή.

8. Σε περίπτωση που νομίμως προκύπτει η μη υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 σύμφωνη με το σχετικό Υπόδειγμα βάσει της εγκυκλίου ΔΕΑΦ Α 1138225 ΕΞ 2018 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με το **Παράρτημα VII**, καθώς και δικαιολογητικά, κατά περίπτωση, για τη διαπίστωση από τον Φορέα Υλοποίησης ότι πληρούνται τα κριτήρια του Προγράμματος. Η Υπεύθυνη Δήλωση πρέπει να φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του δηλούντος.
9. Στην περίπτωση που ο αιτών δεν είχε εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου και για πρώτη φορά αποκτήθηκε τέτοιο δικαίωμα μετά την 31.12.2021 (πρόσφατη απόκτηση ακινήτου), υποβάλλονται επιπρόσθετα:
  - α) Ο τίτλος ιδιοκτησίας.
  - β) Το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή το πιστοποιητικό καταχώρησής του στα κτηματολογικά φύλλα του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου.
  - γ) Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 του αιτούντος (**Παράρτημα VIII**), όπου δηλώνεται ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία είτε από τον ίδιο είτε από τρίτο πρόσωπο, δηλώνοντας επίσης το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ του προσώπου αυτού.
Επισημαίνεται ότι για την υποβολή αίτησης θα πρέπει να προηγηθεί η καταχώρηση / τροποποίηση της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9.
10. Σε περίπτωση που ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας, ή η σύζυγος υπόχρεου και τα εξαρτώμενα τέκνα, διαθέτουν αναπηρία σε βαθμό τουλάχιστον 67%, υποβάλλεται η «Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας», που εκδίδεται από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας ή έγγραφο κατά περίπτωση από υγειονομική επιτροπή πιστοποίησης/γνωμάτευσης αναπηρίας ή άλλη αρμόδια αρχή, η οποία κατά το νόμο εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της.
11. Σε περίπτωση πολυτεχνικής ιδιότητας, υποβάλλεται Πιστοποιητικό Πολυτεχνικής Ιδιότητας με ενεργή ψηφιακή υπογραφή της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ), συνοδευόμενο από πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

Όλα τα δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης.

Πλέον των ανωτέρω, χρησιμοποιούνται για ηλεκτρονικές διασταυρώσεις κατά περίπτωση δεδομένα από τα φορολογικά στοιχεία του αιτούντος (έντυπα φορολογίας Ε1, Ε2, Ε9).

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης η απόκλιση μεταξύ της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9 και της ωφέλιμης επιφάνειας Α' ΠΕΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 7m².

Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από άτομο που δεν έχει δικαιοπρακτική ικανότητα, τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου που εκπροσωπεί το δυνητικά Ωφελούμενο τηρούνται στο φάκελο έργου του Ωφελούμενου (δεν υποβάλλονται με την αίτηση).

Μετά την υποβολή της αίτησης, και μόνον στις περιπτώσεις όπου απαιτηθεί, υποβάλλεται **Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου/διηρημένης Ιδιοκτησίας**.

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου εφαρμόζεται έλεγχος ότι η επιφάνεια κυρίων χώρων της ΗΤΚ πρέπει να είναι μεγαλύτερη ή ίση από το μικρότερο μέγεθος μεταξύ της ωφέλιμης επιφάνειας Α΄ ΠΕΑ και της επιφάνειας κυρίων χώρων βάσει της δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων Ε9, με αποδεκτή απόκλιση μετρήσεων έως 2%.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι-Β

Αντίστοιχα/Πρόσθετα της οικοδομικής άδειας νομιμοποιητικά έγγραφα.

Κατά την υποβολή αίτησης, στα πλαίσια νομιμοποιητικών δικαιολογητικών σε περίπτωση έλλειψης οικ. Αδείας δύνатаι να προσκομίζονται κατά περίπτωση τα κάτωθι:

- Στην περίπτωση ανέγερσης ακινήτου πριν την ισχύ του βασιλικού διατάγματος της 9.8.1955, προσκομίζεται: α) μεταγενέστερη πολεοδομική άδεια/έγκριση για την εκτέλεση εργασιών στο κτήριο από την οποία να προκύπτει η αρχική ημερομηνία κατασκευής της κατοικίας ή βεβαίωση νομίμου περιγράμματος από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, ή β) αποδεικτικό έγγραφο ότι το κτήριο προϋφίσταται του 1955, όπως συμβόλαιο ή τίτλοι ιδιοκτησίας όπου γίνεται αναφορά στο εν λόγω κτήριο με ημερομηνία προ της 30.11.1955 και αναφέρεται η επιφάνειά του.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει η απαλλαγή από κατεδάφιση βάσει της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.720/1977.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει η εξαίρεση από κατεδάφιση βάσει της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν.1337/1983.
- Έγγραφο από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης από το οποίο να προκύπτει ότι έχει ανασταλεί η κατεδάφιση βάσει των άρθρων 15, 16, 20 και 21 του ν.1337/1983 (έχει περαιωθεί η α' και β' φάση, έχει αποπληρωθεί το σύνολο του προστίμου και δεν έχει απορριφθεί με απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου η αίτηση για την εξαίρεση από την κατεδάφιση).
- Απόφαση εξαίρεσης από κατεδάφιση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.8 του άρθρου 9 του ν.1512/1985.
- Βεβαίωση από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης για την περαίωση της διαδικασίας διατήρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3775/2009 ή του Ν. 3843/2010.
- Βεβαίωση Περαιώσης της υπαγωγής στο ν.4178/2013 (η βεβαίωση εκδίδεται και για τις δηλώσεις που έχουν υπαχθεί στο ν.4014/2011 και έχουν μεταφερθεί στο ν.4178/2013, πριν τη λήξη του).
- Βεβαίωση Περαιώσης της υπαγωγής στο ν.4495/2017 (η βεβαίωση εκδίδεται και για τις δηλώσεις που έχουν υπαχθεί στο ν.4014/2011 και ν.4178/2013 και έχουν μεταφερθεί στο ν.4495/2017 σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), ή δήλωση υπαγωγής του αυθαιρέτου στο ν.4495/2017.
Απόφαση χαρακτηρισμού ακινήτου ως διατηρητέου ή νεότερου μνημείου, είτε στο σύνολο, είτε τμήμα αυτού.
- Στην περίπτωση κτιρίου ή τμήματος αυτού που βάσει ειδικών διατάξεων έχει ανεγερθεί χωρίς την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας από την πολεοδομία

(π.χ. κτήριο που κατασκευάστηκε από την Πρόνοια) προσκομίζεται σχετικό έγγραφο από την αρμόδια υπηρεσία (π.χ. Τμήμα Πρόνοιας της Γενικής Διεύθυνσης Περιφέρειας στο οποίο τηρούνται σήμερα τα στοιχεία).

- Στην περίπτωση ακινήτου που έχει κατασκευαστεί με αρωγή προσκομίζεται βεβαίωση Υποθηκοφυλακείου ότι πρόκειται για αρωγή του Ελληνικού Δημοσίου ή οικοδομική άδεια για προσθήκη σε ήδη υπάρχον κτίριο από αρωγή.